

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Димо Енев Енев – АМТИИ – „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив

На дисертационен труд за присъждане на Образователна и научна степен „доктор“, Професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“, докторска програма „Хореография“ към Научна специалност „Хореография“ към катедра „Хореография“ на факултет „Музикален фолклор и хореография“ при АМТИИ – „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив

Автор: Свилен Кръстев Христов

Тема: „Влияние на ваяците върху оформяне стила и характера на танцовия фолклор от Варненско“

Научен ръководител: проф. д-р Даниела Дженева

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали.

Докторантът Свилен Христов е представил комплект от документи на електронен и хартиен носител, свързани с процедурата по защита дисертационния труд, както и 3 публикации отнасящи се към основната проблематиката засегната в научната разработка. Всички те отговарят на правилника за развитие на академичния състав и научната дейност на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив и затова нямам забележки към представените документи и материали.

Кратки биографични данни за докторанта

Авторът на дисертационния труд е с дългогодишен опит, като изпълнител, хореограф и ръководител. Изграждането му в професионалното танцово направление започва от ранна детска възраст, като преминава през различни стъпки на развитие: от танцьор в СМК-Варна до ръководител на ФА „Гергана“ – Варна. Професионалното си образование придобива, както следва: образователна и квалификационна степен БАКАЛАВЪР, ХОРЕОГРАФ-ПЕДАГОГ във ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна през 2000г. и МАГИСТЪР, ХОРЕОГРАФ-РЕЖИСЬОР в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив през 2011г. Под негово ръководство ФА „Гергана“ – Варна е носител на приза „Гранд При“ – София Еврогрейд и е Представителен ансамбъл на CIOFF – България. Значими са четирите фолклорни спектакли реализирани на различни престижни сцени в гр. Варна.

Актуалност на тематиката

Разработваната проблематика в предложения дисертационен труд има своята актуалност в изследването на танцовия фолклор от Варна и региона и кореспондира с дългогодишния интерес на докторанта в тази етнографска насоченост. Това ясно проличава още в уводната част на труда, където са конкретизирани отделните тематични линии в изследването и са развити детайлно в последващите глави от дисертацията.

Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

В методическо отношение дисертантът се придържа към изградените от научната мисъл стереотипи на теоретичните и теренни проучвания, формулирайки ги, като общи

методи на изследването, синтез и анализ на изследването, сравнения и абстракции на изследването и класификация на изследването. Така представените методи дават една по обща перспектива в изграждането на разработката, но с излагането на конкретните цели и задачи на дисертацията става ясна посоката на обследваната проблематика.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 258 страници и е структуриран по стандартите и изискванията за научното писане, като е изграден от:

Увод, цел, задачи и методи на изследването, обзор на научните изследвания, три основни глави в същинската част, изводи – включващи заключение и приноси, изследвани и описани хора и игри от варненско, поименен списък на информаторите, речник на непознатите думи, ползвана и цитирана литература от 102 заглавия, както и 1 приложение със снимков материал.

В основната част на труда дисертантът навлиза, чрез исторически сведения за ваяците, като дава разяснения за възникването на тази етно-диаспора. Обръща внимание на материалната и духовна култура на ваяците, вклитайки основните поминъци земеделие, животновъдство и приложни занаяти в конкретиката на темата. Описва миграционните им процеси и взаимовръзките им с другите етнографски групи населяващи варненския регион, чрез което се опитва да формулира тезата за създаването на варненския танцов стил. Обръща внимание на традиционната ваяшка носия и на носиите на другите етнически групи от региона и промените настъпили в тях в следствие на съвместното им съжителство. Прави преглед на обредно-обичайната система на ваяците, като към общото им описание добавя и някои сценични разработки на основата на ваяшкия фолклор, като: „Еркечки танц“ на Маргарита Дикова, „Силиврий“ и „На меденик“ на Белчо Станев и „Танци от Голица“ на Петър Ангелов.

Съществена част в изграждането на научния труд е глава V **„Влияние на ваяците в изграждане на варненския танцов стил“**. Дисертантът хронологично представя формирането на фолклорната идентичност на варненския край, преминава през оформянето на варненския танцов фолклор и завършва със сценичното му претворяване, като във всяка подточка дава препратки към ваяшката фолклорна традиция. Така достига и до заключението, че селата Еркеч, Голица и Ченге и преселниците от тях създават, обогатяват и развиват варненската танцова фолклорна традиция.

Изводната част, Свилен Христов гради в ретроспективен план, като прави препратки към отделните глави от труда и добавя някои лични впечатления от проучвателната си и творческа дейност. Конкретизира стиловите особености на отделните течения в изграждането на варненския танцов стил и споделя: *„Заключението което можем да си позволим да направим за стиловите характеристики на варненският танцов фолклор е подчертаното влияние, което оказват ваяците в неговото изграждане. Със своята агресия и консерватизъм в битността си, те подчиняват и предават на контактните с тях групи своята фолклорна традиция.“*

Към изводната част на труда можем да причислим и предложените тринадесет хора и игри от региона, които са коректно описани и дешифрирани от докторанта. Прави впечатление опита му за конкретизиране и съпоставка на отделните хора и привнасянето им към варненската танцова култура, но за по голяма яснота на

обследваната проблематика, би било по коректно те да бъдат вплетени в основния текст на разработката или да бъдат пунктуално упоменавани в нея.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Ясно личи емоционалната и професионална обвързаност на автора с тематиката на дисертацията. Текстовата обосновка е в симбиоза с предложената тема и придава конкретика и относителна завършеност в изнесените изводи. Така формулираните от докторанта научни приноси са в ясна взаимовръзка с обследваната проблематика и отразяват търсенията на автора в дисертационния труд.

Критични бележки и препоръки

Позволявам си да направя и няколко препоръки по отношение на същинското изграждане на труда.

За по-голяма яснота би могло прегледа на научните изследвания по темата да бъдат подредени в хронологичен ред.

Прави впечатление изразната и смислова тавтология, която на моменти натежава в изграждането на дисертационната теза. Липсват конкретни (визуализирани) примери на идентичност и взаимовръзки между отделните фолклорни групи в полза на основната тема на труда. Редно е да се наблегне на тези съпоставки, както в лексикално-композиционен план на описаните хора и игри, така и чрез предоставеният в приложението снимков материал.

Автореферат

Авторефератът е в обем от 58 страници, според изискванията и отразява адекватно и пълно дисертацията. Изведени са приносите на изследването. Представени са минималният брой от три публикации в издания отговарящи на изискванията. Всяка от тях отразява различен етап от работата на докторанта по темата на дисертационното изследване в теоретичен и в приложен аспект. Формулираните от автора приноси, адекватно отразяват резултатите от изследването.

Заключение

Въз основа на всичко казано по-горе и изразената от мен положителна оценка за достойнствата и приносите на дисертационния труд, убедено препоръчвам на Научното жури да присъди на Свилен Кръстев Христов образователната и научна степен „доктор“.